
Juni 2024

Ankestyrelsens statistik over årsager til omgørelse i 2023

Ankestyrelsen

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1: INDLEDNING	3
KAPITEL 2: KOMMUNALE SOCIAL- OG BESKÆFTIGELSESSAGER	5
KAPITEL 3: BILAG 1	7
KAPITEL 4: BILAG 2	11

Kapitel 1: Indledning

Siden 1. juli 2019 har Ankestyrelsen registreret årsager til omgørelser på alle kommunale social- og beskæftigelsessager.

Baggrunden for registreringen af årsager til omgørelser er aftalen imellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2019. I aftalen blev en række tiltag initieret, som skulle styrke Ankestyrelsens praksiskoordinerende virksomhed mv. Et af disse tiltag var registrering af data om årsager til omgørelse i Ankestyrelsen. Formålet var at få mere viden om årsagerne til, at Ankestyrelsen ændrer, ophæver eller hjemviser kommunernes afgørelser til gavn for den lokale udvikling af praksis og arbejdet med de faglige områder. Disse tiltag skal ligeledes danne afsæt for et styrket grundlag for en nuanceret kommunikation om kvaliteten af den kommunale sagsbehandling.

Når Ankestyrelsen omgør en sag, anvendes der følgende begreber:

- Hjemvisning betyder, at Ankestyrelsen sender sagen tilbage til kommunen, som er førsteinstans, og de skal behandle sagen igen. Kommunen skal inddrage de forhold, som Ankestyrelsen har peget på i hjemvisningen og træffe en ny afgørelse i sagen. Når Ankestyrelsen hjemviser en sag, betyder det, at kommunens oprindelige afgørelse er ugyldig, og at Ankestyrelsen derfor med hjemvisningen ophæver kommunens oprindelige afgørelse. Det sker, fordi afgørelsen lider af fejl eller mangler. Forvaltningsretligt betyder ugyldighed, at afgørelsen ikke får retsvirkninger efter sit indhold.
- Ophævelse betyder, at Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen er forkert. Når Ankestyrelsen ophæver en afgørelse, betyder det, at kommunens oprindelige afgørelse er ugyldig, og at Ankestyrelsen derfor med ophævelsen fastslår, at afgørelsen ikke gælder, og at borgeren skal stilles, som om afgørelsen ikke var truffet. Det sker, fordi afgørelsen lider af fejl eller mangler. Forvaltningsretligt betyder ugyldighed, at afgørelsen ikke får retsvirkninger efter sit indhold.
- Ændring betyder, at Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen skal have et andet resultat. Når Ankestyrelsen har ændret førsteinstansens afgørelse, betyder det, at Ankestyrelsen har bestemt et andet resultat, end det som kommunen oprindeligt var kommet frem til. Ændringen kan blandt andet skyldes, at den oprindelige afgørelse var forkert, eller at Ankestyrelsen har modtaget nye oplysninger, som kommunen ikke havde adgang til, da de traf afgørelsen.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Selvom sagen hjemvises, betyder det ikke nødvendigvis, at den nye afgørelse får et andet udfald for borgeren.

Der kan være registreret flere årsager til omgørelse på samme sag, og den samme sag kan dermed optræde flere gange i statistikken.

Tabel 1 beskriver de fem kategorier, som bliver anvendt, når Ankestyrelsens sagsbehandlere registrerer årsager til omgørelse i kommunale social- og beskæftigelsessager.

TABEL 1 BESKRIVELSE AF ÅRSAGER TIL OMGØRELSER

Kategori	Hvad handler det om?
1. <u>Retsanvendelse</u>	Bruges i tilfælde, hvor Ankestyrelsen foretager en retlig prøvelse efter retssikkerhedslovens § 69, og hvor styrelsen vurderer, at førstestansens afgørelse ikke var inden for lovens ramme.
2. Partens klagebemærkninger	Bruges, hvor førstestansen ikke har taget stilling til relevante oplysninger i sagen, der taler imod resultatet (bevisafvejning).
3. Oplysningsgrundlag/begrundelse	Bruges, når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler væsentlige oplysninger i sagen, eller at begrundelsen er mangelfuld.
4. Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Bruges, når hjemvisning/ændring/ophævelse skyldes andre sagsbehandlingsfejl end nævnt i nr. 3.
5. Nye væsentlige oplysninger	Bruges, når Ankestyrelsen modtager nye oplysninger i sagen, som gør, at sagen skifter karakter og derfor skal vurderes på ny af førstestansen.

Kapitel 2: Kommunale social- og beskæftigelsessager

Ankestyrelsen realitetsbehandlede i 2023 ca. 19.200 sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde. Det er sager, hvor styrelsen behandlede klager over kommuners afgørelser.

Tabel 2 viser antallet af sager fordelt på lovgrundlag inden for det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2023. Afgørelser efter service-, aktiv- og sygedagpengeloven er de tre største sagsgrupper. Sammen udgjorde de omtrent 86 pct. af alle sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2023.

Tabel 2. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på lovgrundlag i 2023.

Lovgrundlag	Antal sager
Servicebogen	7.912
Aktivbogen	5.055
Sygedagpengeloven	3.646
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)	1.113
Lov om social pension	670
Dagtilbudsloven	238
Almenboligloven	226
Integrationsloven	116
Lov om kompensation til handicappede i erhverv	93
Boligstøtteleven	67
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.	59
Lov om forsøg med socialt frikort	13
Repatrieringsloven	9
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.	4
I alt	19.221

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.

Som Tabel 3 viser, blev ca. 5.700 af de ca. 19.200 realitetsbehandlede sager i 2023 omgjort. Heraf blev ca. 3.700 sager hjemvist, mens ca. 2.000 sager blev ændret/ophævet.

Tabel 3. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på sagsudfald i 2023.

Sagsudfald	Antal sager
Stadfæstelse	13.522
Omgørelse	5.699
Heraf hjemvisning	3.662
Heraf ændring/ophævelse	2.037
I alt	19.221

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.

I de omgjorte sager har Ankestyrelsens sagsbehandlere registreret årsagen til omgørelsen af kommunens afgørelse. Fordelingen af disse vises i Tabel 4, mens en mere detaljeret oversigt over fordelingen af årsager til omgørelse på hvert enkelt lovgrundlag vises i Tabel 5 i Bilag 1.

Tabel 4 viser, at *Oplysningsgrundlag/begrundelse* og *Retsanvendelse* er de hyppigste årsager til omgørelse med henholdsvis 74 pct. og 33 pct.

Tabel 4. Årsager til omgørelse fordelt på antal og andel årsager i 2023.

Kategorier	Antal årsager	Andel omgjorte sager med denne årsag
Oplysningsgrundlag/begrundelse	4.243	74 pct.
Retsanvendelse	1.881	33 pct.
Partens klagebemærkninger	353	6 pct.
Nye væsentlige oplysninger	295	5 pct.
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	182	3 pct.

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antallet af sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100 pct.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.

Kapitel 3: Bilag 1

Tabel 5. Antal og andel årsager til omgørelse fordelt på lovgrundlag i 2023.

	Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Nye væsentlige oplysninger	Oplysningsgrundlag/begrundelse	Partens klagebemærkninger	Retsanvendelse
Aktivloven					
Antal årsager	70	28	677	39	464
Andel omgjorte sager med denne årsag	6 pct.	2 pct.	59 pct.	3 pct.	41 pct.
Almenboligloven					
Antal årsager	1	2	76	3	3
Andel omgjorte sager med denne årsag	1 pct.	3 pct.	96 pct.	4 pct.	4 pct.
Boligstøtteleven					
Antal årsager	-	-	14	-	3
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	88 pct.	-	19 pct.
Dagtilbudsloven					
Antal årsager	-	3	41	-	29
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	4 pct.	58 pct.	-	41 pct.
Integrationsloven					
Antal årsager	-	-	15	2	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	94 pct.	13 pct.	-
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)					
Antal årsager	10	3	175	6	158
Andel omgjorte sager med denne årsag	3 pct.	1 pct.	58 pct.	2 pct.	53 pct.
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.					
Antal årsager	-	-	2	-	2
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	100 pct.	-	100 pct.
Lov om forsøg med socialt frikort					
Antal årsager	-	-	2	-	-

Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	100 pct.	-	-
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.					
Antal årsager	4	-	4	2	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	50 pct.	-	50 pct.	25 pct.	-
Lov om kompensation til handicappede i erhverv					
Antal årsager	3	-	16	-	38
Andel omgjorte sager med denne årsag	6 pct.	-	30 pct.	-	72 pct.
Lov om social pension					
Antal årsager	21	3	53	4	34
Andel omgjorte sager med denne årsag	21 pct.	3 pct.	53 pct.	4 pct.	34 pct.
Repatrieringsloven					
Antal årsager	-	-	-	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-
Seniorjobloven					
Antal årsager	-	-	-	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-
Service-loven					
Antal årsager	129	130	2.589	272	774
Andel omgjorte sager med denne årsag	4 pct.	4 pct.	85 pct.	9 pct.	25 pct.
Sygedagpengeloven					
Antal årsager	57	13	579	25	376
Andel omgjorte sager med denne årsag	7 pct.	2 pct.	68 pct.	3 pct.	44 pct.
Tidligere lov om aktiv beskæftigelsesindsats (til og med 2019)					
Antal årsager	-	-	-	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antallet af sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100 pct.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.

Kapitel 4: Bilag 2

Tabel 6. Antal realitetsbehandlede klagesager om aktindsigt i kommunerne på social- og beskæftigelsesområdet fordelt på sagsudfald i 2023

Sagsudfald	Antal sager
Stadfæstelse	136
Omgørelse	59
Heraf hjemvisning	53
Heraf ændring/ophævelse	6
I alt	195

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.

Tabel 7. Årsager til omgørelse for klagesager om aktindsigt i kommunerne på social- og beskæftigelsesområdet fordelt på antal og andel årsager i 2023

Kategorier	Antal årsager	Andel omgjorte sager med denne årsag
Oplysningsgrundlag/begrundelse	35	59 pct.
Retsanvendelse	33	56 pct.
Partens klagebemærkninger	5	8 pct.
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	8 pct.
Nye væsentlige oplysninger	1	2 pct.

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antallet af sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100 pct.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 24. april 2024.